

Quick scan flora en fauna

Zuideinde 21 te Aarlanderveen

Opdrachtgever: Cumela Advies

25 januari 2012

projectnummer 34.11.02

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Zuideinde 21 te Aarlanderveen
Opdrachtgever: Cumela Advies

Opdrachtnemer: Laneco
Ons kenmerk: 34.11.02
Projectleider: ir. D van Pijkeren
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	1
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTENBESCHERMING	3
3	TOETSING	5
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	5
3.3	SOORTENBESCHERMING	6
4	CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTENBESCHERMING	11
4.3	CONSEQUENTIES	12
4.4	AANBEVELINGEN	13

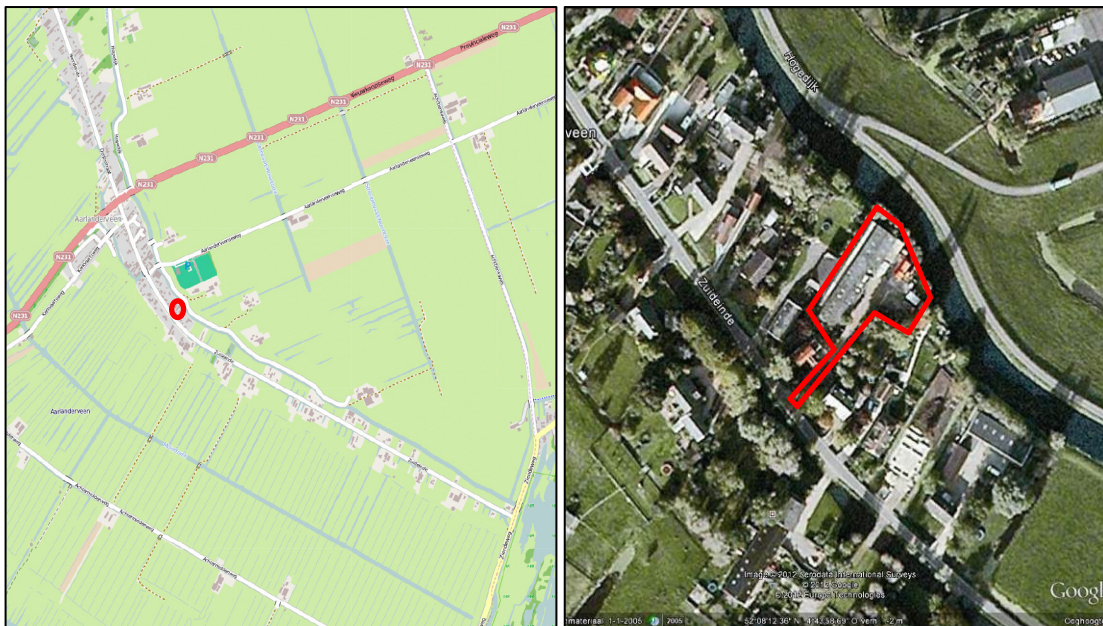
BIJLAGEN:

Bijlage 1: literatuurlijst

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan het Zuideinde 21 te Aarlanderveen is nu Kamer & Zn Aannemers- Loon- & Verhuurbedrijf gevestigd. Op de huidige locatie is de herontwikkeling van het terrein als woningbouwlocatie voorgenomen. De bestaande schuur wordt hiervoor gesloopt, en het erf wordt omgevormd. Eén van de haalbaarheidsstudies in het kader van de bestemmingsplanwijziging die dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (Kaart; Open Streetmaps, Luchtfoto Google Earth)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Aarlanderveen (gemeente Alphen aan de Rijn, provincie Zuid Holland) ligt middenin het West-Nederlandse polder- en plassengebied. Het dorp wordt omgeven door weidegronden met vaak brede watergangen ertussen. Ook het dorp zelf wordt omringd door watergangen. Aan de oostzijde van het dorp loopt een brede, doorgaande watergang.

Het plangebied ligt in het dorp Aarlanderveen, aan de zuidzijde in het dorpslint, dat globaal in noord-zuid richting loopt. Het plangebied bestaat uit een bijna geheel verhard en bebouwd erf achter een woning aan de straat Zuid-einde nummer 21. Het erf doet dienst als bedrijfsfaciliteit voor een aannemers- loonwerk- en verhuurbedrijf. Er is één grote loods aanwezig die deels dienstdoet als machineloods, en deels als werkplaats. Het overige van het erf is verhard, en wordt gebruikt als opslagplaats voor machines.

Tegen de straatzijde aan loopt het toegangspad als smal pad eerst langs de woning met de achterliggende tuin met coniferen haag, voordat deze toegang uitkomt bij de loods en het achtererf. Rond het achtererf staan enkele opgaande oudere populieren (*Populus spec*). Aan de oostzijde van het plangebied ligt een brede watergang met hoofdzakelijk schietwilgen (*Salix alba*) in opgaande- en knotvorm langs de waterkant. De bomen hebben een stamdoorsnede van maximaal 30 cm. Achter de loods langs (noordwestzijde) en langs het erf (zuidwestzijde) lopen enkele smalle watergangen.

Op dit erf is de bouw van woningen voorgenomen. De bestaande loods en de verharding wordt hiervoor verwijderd.

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin zijn de reeds bestaande natuurmonumenten al eerder opgenomen. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *Wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend.

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van EL&I nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogel- en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn niet altijd mogelijk is. De nieuwe beleidslijn van het ministerie van EL&I is er daarom op gericht om voor deze soorten door mitigatie en compensatie, negatieve effecten te voorkomen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een eco-loog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997) gegevens van Ravon (2010), de Zoogdieratlas online en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. Er zijn ook gegevens gebruikt uit een oude flora- en faunaonderzoek wat in het kader van het bestemmingsplan Aarlanderveen uit 2008 is opgesteld (Bureau Waardenburg 2006). De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens en geven alleen een indicatie. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 16 januari 2012 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het dichtstbijzijnde gebied wat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het Natura2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, op ongeveer 1,9 kilometer afstand van het plangebied.

De Nieuwkoopse Plassen en de Haeck zijn een laagveenverlandingsgebied waarin, naast veenplassen met bijzondere watervegetaties, een grote oppervlakte overgangsveen en moerasheide is gevormd. Het gebied is van belang vanwege de voorkomende habitats, maar ook voor een groot aantal watervogelsoorten, zoogdieren vissen en mollusken.

Het plangebied heeft geen directe relatie met het Natura2000 gebied. De grotendeels verharde en bebouwde omstandigheden hebben geen verband met de natuurlijke biotopen in de Nieuwkoopse Plassen.

Een indirect verband is wel aanwezig in de vorm van de brede watergang die langs het plangebied loopt. Deze mondt uit in de Nieuwkoopse Plassen. Gezien de beschikbare gegevens zullen de aangewezen soorten meervleermuis, bittervoorn en kleine modderkruiper gebruik maken van dit waterelement. Er worden echter geen ingrepen in de watergang uitgevoerd. Verder ligt het plangebied in een al enigszins verstoorde, door mensen beïnvloede en bebouwde omgeving. Mits uitstraling van verlichting tijdens de bouw en in de nieuwe situatie worden voorkomen, zijn geen negatieve invloeden op soorten als de meervleermuis, maar ook de andere genoemde soorten te verwachten.

De beoogde nieuwe situatie zal geen effect hebben op andere aangewezen soorten en habitats. Er is geen directe relatie, en de afstand is zodanig groot dat het bouwen van enkele woningen op het huidige erf geen invloed zal hebben op de aangewezen soorten en habitats.

3.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Hetzelfde gebied wat is aangewezen als Natura2000gebied, maakt ook onderdeel uit van de EHS. Het plangebied ligt niet in of direct nabij de EHS van Zuid Holland ligt, kunnen negatieve effecten op de EHS vanwege de lokale aard van de ingreep worden uitgesloten.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.3.1 *Vaatplanten*

Het plangebied is grotendeels verhard en bebouwd. Het erf is goed onderhouden; en er is weinig ruimte voor natuurlijke plantengroei. Alleen langs de watergang is een smalle, grassige berm met wat kruiden, en aan de waterzijde want planten als gele lis (*Iris pseudacorus*) aanwezig. De aanwezige planten geven een beeld van een enigszins voedselrijk en door mensen beïnvloed biotoop. Strikt beschermde plantensoorten kunnen hier worden uitgesloten.

3.3.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Alleen in de tuin achter het huis en in de berm langs de watergang is enige dekking aanwezig waardoor algemeen voorkomende beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Het gaat dan om soorten als egel (*Erinaceus europaeus*), mol (*Talpa europea*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen, 1992). Verblijfplaatsen van deze soorten mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen, 1992, VZZ, Zoogdieratlas.nl e.d.) komen alleen de strikt beschermde zoogdiersoorten waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) in de omgeving voorkomen. De waterspitsmuis en de noordse woelmuis verblijven langs natuurlijke watergangen en in moerassen en in natte weides.

Het grootste deel van het plangebied heeft een smalle, half natuurlijke oeverzone bestaande uit een berm langs de waterkant die vrij goed is onderhouden (kortgemaaid). Langs de waterkant zijn slechts enkele pollens met gele lis aanwezig onder de wilgenbomen. De oeverzone heeft geen kruidige, natuurlijke ruigte, en zijn daarmee niet geschikt voor de waterspitsmuis. Het leefgebied van de waterspitsmuis is langgerekt en loopt evenwijdig aan een oever. De actieradius loopt uiteen van 30 tot 160 meter. De oppervlakte van een territorium bedraagt in een veengebied met veel kleine slootjes gemiddeld 250 bij 0,75 meter (www.vzz.nl). De noordse woelmuis leeft hoofdzakelijk in een natte moerasachtige omgeving waar niet veel of geen concurrentie van andere woelmuizensoorten is. De berm en ook de rest van het verharde plangebied vormen geen leefgebied voor deze soort.

3.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuuren, achter gevelbetimmeringen enz) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd door de Flora- en faunawet.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens, 1997, Waardenburg 2006)) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en meervleermuis (*Myotis dasycneme*). Van deze soorten zijn de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis boombewonende soorten. De overige soorten zijn gebouwbewonend.

Op het eerste gezicht lijkt de omgeving van het plangebied niet bijzonder geschikt voor een grote kolonie vleermuizen; er zijn weinig dichte groene, lijnvormige elementen in het landschap. Echter, in elke bebouwde kom met wat beschutte erven en groen is wel een kolonie dwergvleermuizen aanwezig. Van Aarlanderveen is verder bekend dat er een grote kolonie meervleermuizen huist (Limpens, 1997). Deze grote vleermuissoort jaagt over brede watergangen; de Nieuwkoopse Plassen zijn een bekend foerageergebied van deze soort.

Het enige gebouw in het plangebied, de loods, is niet geschikt voor vleermuizen. De loods is gedekt met asbest golfplaten. In de werkplaats zijn onder de golfplaten isolatieplaten aangebracht.

Onder ABC golfplaten zijn de temperatuur fluctuaties groot. Vleermuizen prefereren een stabiel microklimaat; waardoor deze plaatsen niet erg geschikt zijn als verblijfplaats.

Verder heeft de loods alleen een enkelwandige wand van beton, damwand en een houten nok. In deze enkelwandige loods worden geen vleermuizen verwacht.

Verder zijn alle grotere bomen op het erf (enkele populieren, elzen en wilgen) visueel onderzocht op de aanwezigheid van holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen daarom in het plangebied worden uitgesloten.

Het woonhuis aan de weg kan wel dienen als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, maar blijft gehandhaafd. Een eventuele verblijfplaats in het woonhuis zal geen negatieve invloed ondervinden van de bouw van enkele woningen op het grotendeels verharde en bebouwde erf als er geen buitenverlichting wordt aangebracht. De loods staat op ongeveer 20 meter afstand van de woning, er is dus een vrije uitvliegruimte.

De achter het plangebied gelegen brede watergang is geschikt als vliegroute voor de meervleermuis. Een belangrijk deel van de kolonie in het dorp zal hier langsvliegen richting foerageergebieden aangezien het de grootste doorgaande watergang is. Een toename van verlichting (buiten of vanuit gebouwen) moet worden voorkomen. Daarom mag in de nieuwe situatie geen buitenverlichting worden aangebracht en moet langs de waterkant een lage (knot)bomenrij en opgaande beplanting worden gehandhaafd en versterkt om lichtuitstraling te voorkomen.

3.3.4 **Vogels**

Tijdens het veldbezoek op een koude dag, zijn drie vogelsoorten waargenomen op en rond het erf. Het gaat om huismus (*Passer domesticus*), merel (*Turdus merula*) en koolmees (*Parus major*). Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Huismus en merel in het plangebied (foto's Laneco).

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, (kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

In het plangebied worden van deze lijst van jaarrond beschermde soorten, gezien de habitats en omgeving alleen de huismus, steenuil en kerkuil verwacht. Van uilen zijn geen sporen (kalksporen en braakballen) aangetroffen in en om de bebouwing.

In de coniferen in de tuin achter de woning zijn ongeveer 6-8 huismussen waargenomen. Volgens de eigenaar broeden deze dieren ook wel onder het dak van de loods. Een huismus heeft een broedplaats, met daar dichtbij in de buurt dichte bossages (dichte/doornstruiken en/of hagen) nodig als leefgebied.

Volgens de eigenaar broeden in het plangebied maximaal 5 paren. Ook de omliggende oude woningen lijken geschikt als broedplaats. Een exact aantal broedparen kan buiten het broedseizoen niet in het veld worden bepaald. Bij de sloop van de bebouwing zullen nestmogelijkheden verloren gaan. Als de coniferen gehandhaafd blijven, blijft het leefgebied intact.

Om effecten op de soort; en daarmee procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet voor de plannen, te voorkomen zijn maatregelen nodig.

3.3.5 Amfibieën

In tegen het plangebied aan liggen twee smalle watergangen en een zeer brede watergang. Amfibieën kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten.

Strikt beschermde amfibieën hebben een geschikte voortplantingsplaats nabij een landhabitat nodig in hun leefgebied. Vaak gaat het om een ondiepe, niet snel stromende watergang of poel nabij ruigte en bossages. Het plangebied is bijna geheel verhard en bebouwd. Alleen langs de brede watergang is een grasberm aanwezig. Deze habitats zijn niet geschikt voor strikt beschermde

amfibieënsoorten. Volgens verspreidingsgegevens van Ravon (2010) komt de rugstreeppad (*Bufo calamita*) in de omgeving voor. Deze pionierssoort plant zich voort in ondiepe poelen en verblijft in vergraafbare grond. In het grotendeels verharde plangebied zijn nu geen geschikte biotopen aanwezig voor deze soort. Bij braaklegging wordt het plangebied wel een geschikte leefomgeving. Aanbevolen wordt om natte plekken te dempen en langdurige braaklegging te voorkomen. Speciale aandacht gaat uit naar de periode mei-oktober, wanneer deze soort het meest actief is.

In en nabij het plangebied kunnen wel enkele algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker (*Rana temporaria*) en gewone pad (*Bufo bufo*) voorkomen (Ravon, 2010). Deze soorten komen buiten het voortplantingsseizoen op grote afstand van voortplantingswateren voor. Verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende beschermde soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

3.3.6 Reptielen

Het enige reptiel wat in de omgeving voor kan komen is de ringslang (*Natrix natrix*) (Ravon, 2010). Deze soort leeft in waterrijke gebieden en zoekt zijn voedsel daar veelal in natuurlijke, structuurrijke sloten. De ringslang plant zich voort in broeihopen (waaronder compost- en mesthopen). De grote watergang tegen het plangebied heeft nauwelijks oeverbegroeiing. De twee kleinere watergangen zijn niet geschikt voor deze soort. De smalle berm langs de watergang zal geen essentieel onderdeel uitmaken van het leefgebied. Ook zijn er geen broeihopen (compost- en mesthopen) aanwezig in het plangebied. Hoewel een doortrekkend exemplaar niet kan worden uitgesloten zal het plangebied geen belangrijk onderdeel van het leefgebied van deze soort vormen. De watergangen blijven ook in de toekomst grotendeels geschikt als leefgebied voor deze soort. Permanente effecten op de soort als gevolg van de ingreep worden daarom niet verwacht.

3.3.7 Vissen

Er worden geen ingrepen in watergangen uitgevoerd. Negatieve effecten op beschermde vissoorten worden daarom niet uitgesloten.

3.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn op het grotendeels verharde en bebouwde erf niet aanwezig.

Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Op de locatie Zuideinde 21 te Aarlanderveen is de herontwikkeling van een loonwerk- en verhuurbedrijf voorgenomen. Het bestaande grotendeels verharde erf en een loods worden hierbij verwijderd. Voor de herontwikkeling plaatsvindt, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

4.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt op 1,9 kilometer afstand van het Natura2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Als gevolg van de sloop en nieuwbouw op de locatie waar nu ook al bebouwing en verharding aanwezig is, zijn gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep zijn er geen negatieve effecten op dit gebied te verwachten. In de nieuwe situatie en tijdens de bouw moet uitstralende verlichting op de aanliggende brede watergang worden voorkomen in verband met langstrekkende meervleermuizen. Dit kan door beplanting te laten staan en versterken, en langs de waterkant en geen buitenverlichting toe te staan.

4.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied ligt ook niet in of op korte afstand van de EHS. Er zijn geen effecten op verder weg gelegen delen van de EHS te verwachten.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste mogelijk voorkomende beschermde soorten als egel, mol, muizen en spitsmuizen, gewone pad en bruine kikker vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algemene en landelijk geldende vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

In het plangebied kunnen ook vogels broeden; aantasting van in gebruik zijnde nesten dient te worden voorkomen. Van de huismus is (geschat) een vijftal nesten aanwezig in de loods. Ook in nabijgelegen woningen kunnen nesten aanwezig zijn. De nestmogelijkheden in de loods zullen bij de ingreep worden verwijderd.

Verder kunnen er vleermuizen foerageren op het erf, en is het gezien de gegevens waarschijnlijk dat de brede watergang naast het plangebied een belangrijke vliegroute voor de meervleermuis is.

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden alleen verwacht in de woonhuizen nabij het erf. Deze gebouwen blijven staan. In de loods worden geen verblijfplaatsen verwacht. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht als effecten op de vliegroute van de meervleermuis worden voorkomen. Foerageren zal in de toekomst ook mogelijk zijn in achtertuinen.

4.3 CONSEQUENTIES

Natuurbeschermingwet 1998

Er zijn geen procedurele gevolgen te verwachten in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 als:

- Lichtuitstraling op de watergang wordt voorkomen. Dit kan onder andere door:
 - Het niet toestaan van buitenverlichting;
 - Het handhaven/realiseren van opgaande begroeiing langs de waterkant.

EHS

Er zijn geen effecten op de EHS te verwachten als gevolg van beide deelplannen.

Flora- en faunawet

Er zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - het slopen starten buiten het voortplantingsseizoen (april -augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

Huismus

Van de huismus zijn nesten aanwezig in de te slopen bebouwing. Het exacte aantal is geschat op 5 totaal; buiten het broedseizoen is het werkelijke aantal niet te bepalen. Gezien de omgeving met veel oude woningen is dit een zeer klein deel van de lokale populatie van deze soort.

Er zijn maatregelen nodig om effecten op de jaarrond beschermde huismus; en daarmee procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet te voorkomen. Voorgesteld wordt om voor minimaal 5 nestplaatsen mitigatie uit te voeren.

De volgende mitigerende maatregelen daarom worden getroffen:

- Er moet buiten het broedseizoen worden gesloopt;
- In of aan de nieuwe bebouwing moeten nieuwe nestmogelijkheden worden gerealiseerd voor minimaal 5 paren huismussen:
 - Er moeten 5 losse kasten of 2 mussenflats worden opgehangen aan bebouwing. De kasten moeten jaarlijks in de winter worden leeggehaald;
 - In een nieuw gebouw wordt in plaats van vogelschroot, vogel-vriendelijk vogelschroot toegepast met minimaal 5 nestholtes (www.vogelvide.nl).
- Op of om het erf worden enkele struwelen van meidoorn of sleedoorn, of brede (60 cm) hagen aangelegd (oppervlakte minimaal 15 m²).

4.4 AANBEVELINGEN

Verder zijn er vanuit een ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Nieuw te bouwen gebouwen kunnen geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door op een hoogte van 2,5 meter en hoger, open stootvoegen van minimaal 2 cm. breed aan te brengen.
- De aanwezige bomen en opgaande beplanting zoveel mogelijk te handhaven. Het duurt jaren voordat groen een waardevolle leefomgeving voor flora en fauna vormt.

BIJLAGE 1: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Bureau Waardenburg, 2006; Beoordeling beschermde soorten mogelijke uitbreidingslocaties Aarlanderveen; Quick scan in het kader van de Flora- en faunawet; Opdrachtgever Gemeente Alphen aan de Rijn.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, Concept - Hoofdpijnen begrenzing en selectie Natura 2000-gebieden, november 2005.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.zoogdieratlas.nl